

FEDERATION CYNOLOGIQUE INTERNATIONALE
(AISBL)
PEASEKRETARIAAT: 13 Place Albert 1B –
6530 Thuin (Belgia)

23.01.2015 / ET

FCI - Standard nr 172

PUUDEL
(Caniche)

TÕLGE: Tõlkinud **Ian Nicholson** / FR teksti toimetanud **Renée Sporre-Willes, Raymond Triquet ja Claude Guintard**.

PÄRITOLUMAA: Prantsusmaa.

KEHTIVA AMETLIKU STANDARDI AVALDAMISE

KUUPÄEV: 03.11.2014.

KASUTUS: Seltsikoer.

FCI KLASSIFIKATSIOON:

Rühm 9 Seltsi- ja kääbuskoerad
Alarühm 2 Puudel
 Töökatseteta.

LÜHIÜLEVAADE TÕU AJALOOST:

Algupäraselt pärineb prantsuskeelne sõna *caniche* (puudel) sõnast *cane*, mis prantsuse keeles tähendab emast parti. Teistes keeltes assotsieerub tõunimetus vees pladistamisega. Algselt kasutati seda tõugu koeri linnujahil. Puudel pärineb barbetist (prantsuse veekoer), kellelt ta on pärinud paljud omadused. 1743. aastal hüüti koera nimega *caniche*, mis prantsuse keeles tähendab emast barbetit. Edaspidi hakati barbetil ja *caniche*'l (puudlil) järk-järgult aina enam vahet tegema. Aretajad nägid palju vaeva, et aretada välja ühtlase värvusega isendid. Puudel sai seltsikoerana väga populaarseks tänu oma sõbralikkusele, rõõmsameelsele ja lojaalsele iseloomule ning neljale erinevale suurusel ja erinevatele värvustele, mille hulgast oli võimalik leida sobiv koer igale maitsele.

ÜLDMULJE:

Keskmise proportsioonidega koer, iseloomulikult krässus, lokaalse või nõordunud karvaga. Tal on taibuka, pidevalt ärksa ja aktiivse koera välimus ning harmooniline kehaehitus, mis jätab elegantse ja uhke mulje.

TÄHTSAD PROPORTSIOONID:

Koonu pikkus on umbes 9/10 kolju pikkusest. Kere pikkus (abaluust istmikuluuni) on turja kõrgusest pisut suurem. Turja ja laudja kõrgus on praktiliselt võrdsed. Küünarnukkide kõrgus on 5/9 turja kõrgusest.

KÄITUMINE/ISELOOM:

Koer on tuntud oma lojaalsuse, õppimisvõime ning õpetatavuse poolest, mis teeb temast erakordselt meeldiva seltsikoera.

PEA:

Suursugune, sirgete joontega ning kerega heas proportsioonis. Pea peab olema väga selgepiiriline ning mitte liiga raske ega liiga õrn.

KOLJUPIIRKOND:

Kolju: Kolju laius on vähem kui pool pea pikkusest. Ültal vaadatuna näib kolju tervikuna ovaalne ning küljelt vaadatuna kergelt kumer.

Kolju ja koonu teljed on pisut erisuunalised.

Kulmukaared on mõõdukalt rõhutatud ning kaetud pika karvaga. Otsmikuvagu on silmade vahelt lai ning tugevalt eristuva kukla suunas kitsenev. (Käabuspuudlitel võib kupal olla natuke vähem eristuv).

Üleminek laubalt koonule: Ainult kergelt väljendunud, **ent mitte kunagi puuduv.**

NÄOPIIRKOND:

Nina: Arenenud, vertikaalse profiili ja avatud ninasõõrmetega. Mustadel, valgetel ja hallidel koertel on ninapeegel must, pruunidel pruun. **Aprikoosivärvusega (*orange fawn*) ning punastel (*red fawn*) koertel peab ninapeegel olema must või pruun sõltuvalt karvatooni tumedusest. Heledama karvkattega koerte puhul peab ninapeegel olema võimalikult tume.**

Koon: Koonu ülajoon on täiesti sirge. Koonu pikkus on umbes 9/10 kolju pikkusest. Alalõua kaks külge on peaaegu paralleelsed. Koon on tugev. Koonu alajoone kujundab alalõug, mitte ülemise mokaäär.

Mokad: Mõõdukalt arenenud, üsna pingul ning keskmise paksusega. Ülemine moka asub alumisel, ent ei ulatu sellest üle. Mustadel, valgetel ja hallidel koertel on mokad mustad, pruunidel pruunid.

Aprikoosivärvusega (*orange fawn*) ning punase (*red fawn*) värvusega koertel on mokad rohkem või vähem tumepruunid või mustad. Mokanurk ei tohi olla rõhutatud.

Lõuad/hambad: **Täielik** käärhambumus. Tugevad hambad.

Põsed: Ei ole esileulatuvad ning on sarnaluudega samakujulised. Silmadealune piirkond on selgepiiriline ning ainult pisut täidetud. Sarnakaared on vaid pisut märgatavad.

Silmad: Innuka ilmega, asetsevad otsmikulõikega ühel joonel ning on kergelt viltuse asetusega. Mandlikujulised. Värvuselt mustad või tumepruunid. Pruunidel koertel võivad silmad olla tumeda merevaigu värvi (*dark amber*). Silmalaugude servad on mustadel, valgetel ja hallidel koertel mustad ning pruunidel koertel pruunid. **Heledama fawn värvusega karvkattega koerte puhul peavad lauservad olema võimalikult tumedad.**

Kõrvad: Üsna pikad, langevad põskedele. Kõrvad asetsevad ninaotsast algava ja silma välisnurka läbiva joone pikendusel. Kõrvad on lamedad, kõrvatüvest alates laienevad ja tipust ümmarguse kujuga. Karvkate kõrvadel on väga pikk ja laineline. **Kõrvad peavad ettepoole tõmmatuna ulatuma mokanurkadeni või ideaalis veel kaugemale.**

KAEL:

Tugev, kukla juures kergelt kaardunud, keskmise pikkusega ning heas proportsioonis. Peahoiak on kõrge ja väärikas. Kaelavoldita kael on ovaalse ristlõikega. Kael on peast pisut lühem.

KERE:

Heade proportsioonidega. Kere pikkus on pisut suurem kui turja kõrgus.

Ülajoon: Harmooniline ja pingul.

Turj: Mõõdukalt arenenud. Turja kõrgus on praktiliselt sama, mis kõrgus laudjalt maapinnani.

Selg: Lühike.

Nimme: Tugev ja lihaseline.

Laudjas: Ümar, kuid mitte langev.

Rind: Kүүnarnukini ulatuv, laius moodustab 2/3 sügavusest. Rinnakuloo peab olema kergelt esiletungiv ning suhteliselt kõrge asetusega. Standardsete puudlite puhul peab rindmiku ümbermõõt õlgade tagant mõõdetuna olema 10 cm suurem kui turja kõrgus. Ristlõige peab olema ovaalne, seljaosa lai.
Alajoon ja kubemelohk: Tõusva joonega, ent mitte liialt.

SABA:

Üsna kõrge asetusega nimme kõrgusel (**ideaalis kantud "kümme minutit kümme läbi" asendis ülajoone suhtes**).

JÄSEMED

ESIJÄSEMED:

Üldmulje: Täiesti sirged ja paralleelsed, lihaselised ning hea luustikuga. Vahemaa kүүnarnukist maapinnani on veidi suurem kui pool turja kõrgusest.

Õlad: Kaldus ja lihaselised. Abaluu moodustab õlavarreluuga ligi 110-kraadise nurga.

Õlavarred: Õlavarre pikkus võrdub abaluu pikkusega.

Randmeliigesed: Jätkavad kүүnarvarre eesmist joont.

Randmed (kämblaliigesed): Tugevad ja küljelt vaadatuna peaaegu sirged.

Esikäpad: Üsna väiksed, tugevad, lühikese ovaalse kujuga. Varbad on hästi kaardunud ning lähestikku asetsevad. Padjandid on tugevad ja tihedad. Mustade ja hallide koerte küüned on mustad. Pruunide koerte küüned on mustad või pruunid. Valgetel koertel võib küünte värvus varieeruda sarvhallist mustani. *Fawn* värvusega koerte küüned on mustad või pruunid, **võimalikult tumedad sõltuvalt karvkatte värvist**.

TAGAJÄSEMED:

Üldmulje: Tagajalad on tagantpoolt vaadates paralleelsed, hästi arenenud lihastega ning selgelt nähtavad.

Reied: Väga lihaselised ja tugevad. Puusaliigese nurk peab olema rõhutatud.

Põlveliiges (põlv): Reie-sääreluu nurk peab olema rõhutatud.

Kannaliiges: Kannaliiges on suhteliselt hea nurgistusega. (sääre- ja põialuu vaheline nurk peab olema hästi rõhutatud).

Pöiad (pöialiigesed): Üsna lühikesed ja püstised. Puudel peab sünnipäraselt olema tagumiste lisavarvasteta.

Tagakäpad: Üsna väiksed, tugevad, lühikese ovaalse kujuga. Varbad on hästi kaardunud ning lähestikku asetsevad. Padjandid on tugevad ja tihedad. Mustade ja hallide koerte küüned on mustad. Pruunide koerte küüned on mustad või pruunid.

Valgetel koertel võib küünte värvus varieeruda sarvhallist mustani.

Fawn värvusega koerte küüned on pruunid või mustad.

KÖNNAK/LIIKUMINE:

Puudli samm on kerge ja vetruv.

NAHK:

Elastne, mitte lõtv, pigmenteerunud. Mustadel, pruunidel, hallidel, aprikoosivärvusega (*orange fawn*) ja punastel (*red fawn*) koertel peab pigmentatsioon vastavama karvkatte värvusele. Valgete puudlite puhul on soovitatavaks nahavärviks hõbedane.

KARVKATE:

Karv:

Lokkiskarvaline puudel: Rikkalik peene villataolise tekstuuriga karv, mis on väga kähar, elastne ning talub hästi käesurvet. Karvkate peab olema tihe, paks, ühtlase pikkusega ning moodustama ühtlaseid lokke.

Nöörkarvaline puudel: Rikkalik peene villataolise tekstuuriga tihe karv, mis moodustab vähemalt 20 cm pikkuseid iseloomulikke nööre.

Värvus: Ühevärviline: must, valge, pruun, hall, *fawn*.

Pruun toon peab olema sügav, üsna tume, ühtlane ja soe. Beež ja muud heledamad varjundid ei ole lubatud. Hall peab olema ühtlane ja sügav, mitte mingil juhul mustjas või valkjas. *Fawn* värvus peab olema ühtlane. **Võib varieeruda kahvatupunasest punase *fawn* värvuseni või olla isegi oranž *fawn* (aprikoos).** Silmalaud, nina, mokad, igemed, suulagi, looduslikud avaused, munandikott ning käpapadjandid on hästi pigmenteerunud. **Heledama *fawn* värvi karvkattega koerte puhul peab pigment olema võimalikult tume.**

SUURUS JA KAAL:

Sugupoole tüüp peab olema kõikide tõuvariatsioonide puhul selgelt eristatav.

Suured puudlid: Turja kõrgus 45-60 cm, lubatud kõikumine +2 cm.

Suured puudlid peavad olema väikese puudli suurendatud ning edasiarendatud koopia, millel on säilinud samad iseloomulikud tunnused,

Väikesed puudlid: Turja kõrgus 35-45 cm.

Kääbuspuudlid: Turja kõrgus 28-35 cm. Kääbuspuudel peab välimuselt olema väikese puudli vähendatud koopia, säilitades võimalikult palju samu proportsioone ning ta ei tohi jätta muljet haiglaslikust kääbuskasvust (*dwarfism*).

Toy-puudlid: Turja kõrgus 24 cm (lubatud kõikumine -1 cm) kuni 28 cm (soositud ideaalne turja kõrgus: 25 cm). Toy-puudel säilitab tervikuna kääbuspuudli välimuse ning kõik üldproportsioonid vastavad sama standardi punktidele.

Mistahes viide haiglaslikult kääbuskasvule (*dwarfism*) on keelatud, ainult kuklakühm võib olla vähem rõhutatud.

VEAD:

Kõiki kõrvalekaldeid eeltoodud nõuetest tuleb lugeda vigadeks ning nende tõsiduse aste sõltub otseselt konkreetse kõrvalekalde ulatusest ning selle mõjust koera tervisele ja heaolule.

TÕSISED VEAD:

- **Silmad:** liiga suured ja liiga ümmargused, liiga sügava asetusega või mitte piisavalt tumeda värvusega silmad.
- **Kõrvad:** liiga lühikesed (**ei ulatu mokuurkadeni**).
- Väga terav või kitsenev koon.
- Kumer koon.
- **Kumer või nõgus selg.**
- **Liiga madala asetusega saba.**
- Langev laudjas.
- Tagumised nurgistused liiga sirged **või liiga rõhutatud.**
- Voolav või väljasirutatud samm.
- Hõre, pehme või karm karvkate.
- Segunev või mitte ühtlase värvusega karvkate.
- **Osaliselt depigmenteerunud nina.**

- Kahe PM2 hamba puudumine.

DISKVALIFITSEERIVAD VEAD:

- Agressiivsus ja liigne argus.
- Kõik füüsiliste ja käitumuslike kõrvalekalletega koerad diskvalifitseeritakse.
- Puudused tüübis, eriti pea puhul, **mis viitavad selgelt segunemisele teiste tõugudega.**
- Turja kõrgus üle 62 cm suurte puudlite puhul ning alla 23 cm toy-puudlite puhul.
- Saba puudumine või looduslikult lühike saba.
- Tagajäsemel esinevad lisavarbad või jäljed nende eemaldamisest.
- Mis tahes kääbuslikkuse ilmingutega koerad, kerakujuline kolju, kuklakühmu puudumine, väga rõhutatud üleminek laubalt koonule, esiletungivad silmad, liiga lühike ning ülespoole pööratud koon, taanduv lõug.
- Praktiliselt puuduv otsmikuvagu.
- Väga kerge luustik toy-puudlil.
- **Täiesti** rõngas saba.
- Mitte ühevärviline karvkate.
- **Muud värvi kui valgetel koertel kõik** valged märgised **kerel ja/või** käppadel.
- Täielikult depigmenteerunud nina.
- Ala- või ülahambumus.
- **Kõik hammaste asendid, mis võivad koera vigastada (näiteks vale asendiga kihvad, mis puutuvad vastu suulage).**
- Ühe lõikehamba või ühe kihva või ühe purihamba puudumine.
- Ühe PM3 või ühe PM4 puudumine.
- Kolme või enama PM puudumine (välja arvatud PM1).

NB!

- Isastel peab olema kaks nähtavalt arenenud ja täielikult munandikotti laskunud munandit.
- Aretuseks tohib kasutada ainult funktsionaalselt ja kliiniliselt terveid koeri, kellel on tõule iseloomulik kehaehitus.

Standardi lisa

Puudli hindamine näitusel ei tähenda, et samaaegselt hinnatakse tema karvkatte lõiget. Koerte ülehoolitsemist ei soosita.

LUBATUD NÄITUSELÕIKED

“Lõvilõige”: Lokkis- või nöörikarvaline puudel pügatakse tagajäsemetest roieteni.

Lisaks sellele pügatakse: koon alumiste silmalaugude alt ja kohalt; põsed; esi- ja tagajäsemed, välja arvatud "mansetid" või "käevõrud" ning lubatud motiivid tagajäsemetel; saba, välja arvatud ümar või piklik lõpututt. Kõikidel isenditel on nõutavad vuntsid. Esijäsemetel on lubatud säilitada karvkate, mida nimetatakse "püksteks".

“Modernlõige”: Karvkatte jätmine kõigile neljale jäsemele on lubatud vaid siis, kui peetakse kinni alljärgnevatest nõuetest:

1. Pügatakse:
 - a) Esijäsemete alumine osa alates küüntest kuni lisavarba otsani, tagajäsemed pügatakse sama kõrguseni. Lubatud on varvaste masinpügamine.
 - b) Pea ja saba vastavalt ülaltoodud reeglitele.

Erandkorras on selle lõike puhul lubatud:

- Alumise lõualuu all lühike karvkate, mis ei ole pikem kui 1cm ning peab olema lõigatud paralleelselt alumise lõualuuga. Habe, nn "kitsehabe", ei ole lubatud.
- Saba otsas oleva tuti ärajätmine.

2. Lühendatud karvkate:

Üle kogu kere selleks, et jätta seljajoonel "helkleva siidi" mulje, on karvkate suhteliselt pikk, kuid mitte lühem kui 1 cm. Karva pikkus suureneb järk-järgult roiete ümber ja jäsemete kohal.

3. Kärbitud karvkate:

- a) peas koos pealaele jäetud mõistliku kõrgusega karvatutiga ning kaelal laskudes turjani ning rinnakuni, jätkuvalt kuni jäsemete püगतud osani, järgides pisut viltust joont eesrinnaku ülaosast allapoole. Kõrvade otstes ning maksimaalselt kolmandikuni nende pikkusest võib karvkate olla lõigatud kääridega või masinpüगतud karva langemise suunas. Alumine osa jäetakse kaetuks ülalt alla sujuvalt kasvava karvaga, mis lõppevad lokkidega. Lokke võib tasandada.
- b) Jäsemetel tähistavad "püksid" selget üleminekut käppade püगतud osalt. Karva pikkus suureneb kasvavalt ülespoole, olles õlgadel ja reitel 4-7 cm pikkune. Karva pikkust mõõdetakse sirgekstõmmatult. Karva pikkus peab olema proportsionaalne koera mõõtmetega ning vältida tuleb "puhevil" üldmuljet. Tagajäsemete "püksid" peavad võimaldama näha puudlile iseloomulikke nurgistusi.

Kõik teised uhked lõikused, mis ei vasta käesolevatele normidele, kuuluvad kõrvaldamisele. Kõik samasse näituseklassi kuuluvad koerad hinnatakse ja reastatakse koos sõltumata sellest, millise standardis kirjeldatud lõikusega on tegemist ning see ei mõjuta mingil määral näitusetulemusi.

“Inglise lõige”: Lisaks "lõvilõikele" lisatakse motiive tagajäsemetele, st käevõrud ning mansetid. Peas: karvatutt. Selle lõike puhul ei ole vuntsid kohustuslikud. Tagajäsemetel võib karva mitte piirata. Peas olev karvatutt on vabatahtlik (karvatuti paigalhoidmiseks on keelatud kasutada lakke või mistahes muid aineid).

“Kutsikalõige”: Püगतud kohad sarnanevad suures osas modernlõikele. Peas: mõistliku suurusega karvatutt. Esijäsemetel olev karvkate peaks moodustama palli, mis on võrreldav rinnalt karvatuti poole üles vaadates moodustuvale "munale". Esijäsemetele jäetakse nn "püksid", mis rõhutavad puudlile omaseid nurgistusi.

Karv sabal peab olema ovaalse või pikliku kujuga, välja arvatud sabaots. Saba tuleb pügatud pigem pikaks kui laiaks, ümarate nurkadega.

“Skandinaavia lõige või terjeri lõige”:

See lõige on sarnane modernlõikele, ainus erinevus on selles, et karva võib pügada ka kõrvadel ja sabal.

Viimased muudatused on märgitud rasvases kirjas.

ANATOMICAL FEATURES

